

12. Leefbaarheid, welzijn en gezondheid

De ChristenUnie staat voor een samenleving waarin we mét elkaar leven en zo elkaar recht doen en zorg voor elkaar kunnen dragen. Daarbij wil de ChristenUnie inzetten op het bevorderen van gemeenschapskracht, ontmoeting en gezondheid. Het gaat dan om fysieke gezondheid, maar ook om het mentale welbevinden en zingeving. We willen dat iedereen tot bloei kan komen, kan meedoen en zich kan ontwikkelen. We moeten af van een louter individuele tunnelbenadering van hulpbehoevenden. Deze mensen vinden in een gezonde gemeenschap een stuk waardigheid waar het niet alleen om de zorg draait. De leefomgeving speelt hierbij een grote rol en de provincie kan een belangrijke bijdrage leveren aan het bevorderen hiervan.

12.1 Leefbaarheid: we doen het samen

Gemeenschappen maken het totaal meer dan de som der delen. Actieve buurten, dorpen en kleine kernen voegen een waarde toe voor de bewoners die niet in euro's uit te drukken is. Mensen kennen elkaar over meerdere jaren en dragen trouw bij aan het welbevinden van de gemeenschap. Deze verbondenheid zorgt voor vertrouwdheid en een gevoel van toebehoren. Als ChristenUnie steunen we gemeenschappen die zelf de handschoen oppakken om initiatieven te ontplooien. De ChristenUnie ziet deze betrokkenheid bij elkaar ook als eerste vangnet voor zorgvraagstukken. Afgehaakte inwoners kunnen hyperlokaal er weer bij getrokken worden.

Onze keuzes

- ⊕ We blijven ons hard maken voor de dorpendeal: 'regelvrij' geld, waar initiatieven een startfinanciering krijgen om hun project makkelijker van de grond te krijgen.
- ⊕ Ondersteuning van vrijwilligersorganisaties en deskundigheidsbevordering van vrijwilligers. Projecten voor vrijwilligers kunnen aanspraak maken op het expertiseteam van de leefbaarheidsalliantie;
- ⊕ De provincie bestrijdt armoede en sociale uitsluiting, bijvoorbeeld door het ondersteunen van zelfhulporganisaties.

12.2 Inclusie: iedereen doet ertoe

Ieder mens is uniek en waardevol. Ieder mens telt daarom mee en moet ook mee kunnen doen. De ChristenUnie wil dat de provincie zich blijft inzetten voor een inclusieve samenleving waarin iedereen zich gezien voelt en gelijke kansen heeft. Het moet niet uitmaken waar je bent geboren of hoe je situatie nu is.

Kinderen moeten gezond op kunnen groeien en zich kunnen ontwikkelen, er moet goede en nabije zorg zijn voor iedereen, voorzieningen moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking en ook ouderen moeten mee kunnen blijven doen. De provincie biedt daarbij ruimte aan burgerinitiatieven en faciliteert deze.

Onze keuzes

- + De provincie stelt elke vier jaar een sociale agenda op met daarin aandacht voor participatie van jong en oud, participatie van mensen met een beperking, vrijwilligers en (jonge) mantelzorgers, asielzoekers en migranten, gelijke kansen en de bestrijding van armoede;
- + De provincie onderschrijft het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap;
- + De provincie is een toegankelijke organisatie op fysiek en digitaal gebied. Dit vertaalt zich in:
  - provinciale gebouwen zijn goed toegankelijk;
  - in het personeelsbeleid van de provincie is toegankelijkheid een belangrijk aspect;
  - de website van de provincie en aan haar gelieerde organisaties zijn goed toegankelijk;
  - jaarlijks wordt de Week van de Toegankelijkheid georganiseerd door de provincie;
- + De energietransitie kan de ongelijkheid vergroten. De provincie komt daarom met een plan om samen met gemeenten deze ongelijkheid te bestrijden;
- + De provincie houdt oog op het zorgaanbod in het buitengebied, in het bijzonder voor ouderen die afhankelijk zijn van OV. Zorgaanbod mag niet door reistijden onder druk staan.

12.3 Sport voor iedereen

Sport is een mooie manier om door God gegeven talenten te ontwikkelen en de volksgezondheid te bevorderen. Sport is ook een praktische manier om te leren respectvol met elkaar om te gaan. De ChristenUnie ziet voor de provincie een stimulerende en ondersteunende rol op het terrein van de (breedte)sport en gehandicaptensport, bijvoorbeeld als er op dit gebied samengewerkt moet worden tussen gemeenten, waaronder het afstemmen van

accommodaties (wat komt waar) en het stellen van prioriteiten bij het geven van subsidies voor sportactiviteiten.

De ChristenUnie wil geen overheidsgeld inzetten bij het deelnemen (financieel of anders) aan grootschalige (internationale) sportevenementen die qua uitstraling het niveau van de provincie overstijgen.

Onze keuzes

- + De provincie ondersteunt gemeenten bij het afstemmen van hun sportaccommodaties (bijvoorbeeld sporthal versus zwembad);
- + De provincie versterkt de regionale sportinfrastructuur en zet in op een leefomgeving die uitnodigt tot sporten om daarmee het bewegen te stimuleren;
- + De provincie ondersteunt het Jeugdfonds Sport & Cultuur, zodat kinderen en jongeren op dit vlak gelijke kansen hebben;

- + De provincie stimuleert lokale overheden om zich [gezamenlijk] actief in te zetten voor gehandicaptensport.

12.4 Recreatie en toerisme

In een gezonde leefomgeving is voldoende mogelijkheid voor recreatie en toerisme. Goede voorzieningen op het gebied van fietsen, wandelen en andere vormen van

vrijtijdsbeoefening, zoals het toeristisch gebruik van parken en natuur, nodigen uit tot gezond gedrag.

Onze keuzes

- + Provinciale routes verbinden met landelijke routes zodat toeristen zich beter over ons land kunnen verspreiden;
- + Het [verder] ontwikkelen van goede recreatieve buitensportvoorzieningen zoals ruitersporen, skeeleroutes en kanoroutes;
- + Een goede ontsluiting van het landelijk gebied door het bevorderen en aanleggen van een netwerk van kerk- en klompenpaden, wandelroutes, fietspaden en kanoroutes et cetera.

12.5 Milieu en gezondheid

Onze natuurlijke omgeving speelt een belangrijke rol als het gaat om onze veiligheid en gezondheid. De omgevingsdiensten, die verantwoordelijk zijn voor Vergunning, Toezicht en Handhaving (VTH) zijn daarbij van groot belang. De provincie moet altijd in nauw contact

staan met de betrokken omgevingsdiensten en erop toezien dat de VTH-taken worden nageleefd. Dan gaat het om de luchtkwaliteit, geluid en waterkwaliteit, maar ook om de risico's van drugsdumpingen voor de gezondheid.

Onze keuzes

- + Blijvende inzet op schone lucht;
- + Blijvende inzet op stilte;
- + Meer transparante informatie voor inwoners over milieubelastende en risicovolle bedrijfsactiviteiten;
- + Genoeg menskracht voor omgevingsdiensten op het gebied van handhaving en ICT;
- + Gezamenlijke inzet bestrijden drugsdumpingen.